

ข้อควรสำรวจตัวเองสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ

เปรมวดี มัลลินส์

จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้โดยใช้ความคิด และให้คะแนนตัวเองดังนี้

3 - ดีเยี่ยม

2 - ดี

1 - ยังต้องปรับปรุง

0 - ไม่เกี่ยวข้อง

เขียนคะแนนลงในช่องว่างที่ให้ไว้ เมื่อทำเสร็จแล้ว พิจารณาแต่ละส่วนโดยสรุป

I. สภาพแวดล้อมของการเรียน (Learning Environment)

ก. ความสัมพันธ์กับผู้เรียน

- _____ 1. สบตากับผู้เรียนเป็นอย่างดี ไม่ได้หลุดลอย ๆ อยู่เหนือศีรษะผู้เรียน ไม่ได้พูดกับกระดานดำ หรือไม่ได้พูดกับผู้เรียนคนไหนคนใดเพียงคนเดียว
- _____ 2. รู้ตัวดีว่ามีแนวโน้มที่จะสอนอยู่ที่เดียวในห้องเรียน ได้พยายามอยู่ตลอดเวลาที่จะให้ความสนใจต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
- _____ 3. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยอย่างมีระเบียบและหลักเกณฑ์ ทราบว่ากลุ่มย่อยเหล่านั้นควรต่างกันทั้งทางด้านขนาดและองค์ประกอบ ซึ่งแตกต่างกันไปตามจุดประสงค์ของกิจกรรมของกลุ่ม

ข. ห้องเรียน (The Classroom)

- _____ 1. จัดเก้าอี้ในห้องให้เหมาะกับกิจกรรมของแต่ละวัน
- _____ 2. ให้ความสำคัญต่อความสบายของห้อง เช่น เรื่องความร้อนและแสงสว่าง
- _____ 3. เมื่อต้องใช้วัสดุการสอนพิเศษหรือเครื่องมือพิเศษ ก็จัดไว้เรียบร้อยแล้วก่อนได้เวลาเรียน

ค. การนำเสนอ (Presentation)

- _____ 1. ลายมือบนกระดานดำและแผนภูมิสามารถอ่านออกได้จากทุกแห่งในห้องเรียน และใหญ่พอที่ผู้เรียนที่สายตาไม่ดีจะเห็นได้
- _____ 2. พูดเสียงดังพอที่จะได้ยินทั่วห้องเรียน และออกเสียงชัดเจน
- _____ 3. ให้มีแบบฝึกหัดหลายอย่างต่างๆ กันในชั้นเรียน สลับกิจกรรมที่ทำได้อย่างรวดเร็ว กับกิจกรรมที่ทำช้า ๆ เพื่อรักษาระดับความสนใจของผู้เรียนไว้ให้ได้มากที่สุด
- _____ 4. พร้อมที่จะให้คำอธิบาย ตัวอย่าง หรือการบรรยายที่มีลักษณะหลายอย่างต่าง ๆ กัน เนื่องจากเข้าใจว่าการอธิบายแบบเดียวอาจจะไม่เพียงพอสำหรับผู้เรียนทุกคน
- _____ 5. ช่วยผู้เรียนสร้างหลักเกณฑ์และวางหลักที่จะเอาไปใช้ได้
- _____ 6. ให้ผู้เรียนใช้ทักษะใหม่หรือมโนทัศน์ใหม่ (concepts) มากพอที่จะจำได้ ซึ่งจะช่วยให้นำไปใช้ได้ในอนาคต
- _____ 7. ให้ “เวลาคิด” แก่ผู้เรียนเพื่อว่าผู้เรียนจะได้รวบรวมความคิดและเตรียมสิ่งที่จะพูดหรือทำต่อไป

ง. วัฒนธรรมและการปรับตัว (Culture and Adjustment)

- _____ 1. ตระหนักว่าความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมมีผลต่อสถานการณ์การเรียนรู้ (learning situation)
- _____ 2. คำนึงถึงภูมิหลังทางด้านวัฒนธรรมของผู้เรียน ในขณะที่เตรียมกิจกรรมประจำวัน และตระหนักว่าอาจจะมี ความเข้าใจผิดทางด้านวัฒนธรรมเกิดขึ้นได้ เนื่องจากกิจกรรมที่เลือกจัดขึ้น
- _____ 3. สร้างบรรยากาศแห่งความเข้าใจและนับถือซึ่งกันและกัน

II. ตัวบุคคล (The Individuals)

ก. สุขภาพกาย (Physical Health)

- _____ 1. ทราบว่าผู้เรียนคนไหนตาไม่ดีหรือหูไม่ดี และจัดให้นั่งใกล้ครูเวลาสอนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- _____ 2. ตระหนักดีว่าช่วงความสนใจของผู้เรียนแตกต่างกันไปแต่ละวันขึ้นอยู่กับสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสิ่งนอกห้องเรียน ที่มาหันเหความสนใจ จึงจัดกิจกรรมใน

ห้องเรียนให้มีจังหวะที่เหมาะสมกับกำลังของผู้เรียน และหยุดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเหนื่อยหรือเบื่อ

- _____ 3. เริ่มบทเรียนด้วยกิจกรรมง่าย ๆ เพื่อให้ผู้เรียนตื่นตัวก่อนและให้ทำงานด้วยกัน
- _____ 4. เข้าใจและเห็นใจผู้เรียนที่มีความทุกข์และปัญหาไม่บังคับผู้เรียนที่ไม่สามารถเรียนได้ตามปกติ
- _____ 5. พยายามทำท่ายผู้เรียนที่อยู่ในสภาพที่พร้อม
- _____ 6. ถ้าอารมณ์ไม่ดีหรือมีปัญหาและรู้สึกว่าจะมีผลต่อการสอน ก็บอกให้ผู้เรียนทราบเพื่อว่าจะได้ไม่มีการเข้าใจผิดกันในเรื่องความรู้สึกของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน

ข. อัตตมโนทัศน์ (self-concepts)

- _____ 1. ปฏิบัติต่อผู้เรียนด้วยความนับถือเช่นเดียวกับที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงความนับถือต่อตนเอง
- _____ 2. จัดกิจกรรมที่ให้แต่ละคนได้เป็นจุดศูนย์กลาง (“one-centered” activities) บ้าง เพื่อให้โอกาสแก่ผู้เรียนทุกคนได้รู้สึกว่าตัวเองมีความสำคัญและเป็นที่ยอมรับ
- _____ 3. ชอบสอนและรู้สึกสนุกที่ได้สอน – เกือบทุกวัน

ค. ความถนัดและการรับรู้ (Aptitude and Perception)

- _____ 1. ตระหนักว่าผู้เรียนเรียนรู้ต่างกัน ผู้เรียนบางคนเรียนรู้ทางประสาทตาได้ดี บางคนเรียนรู้จากการเคลื่อนไหว (motor perceptive) และบางคนก็เรียนรู้ทางประสาทหูได้ดี
- _____ 2. แบบฝึกหัดมีลักษณะต่างกันไป เป็นแบบฝึกหัดที่ใช้ตาบ้าง หูบ้าง การพูดบ้าง และการเคลื่อนไหวบ้าง นอกจากนั้นได้ให้แบบอย่าง ตัวอย่าง และประสบการณ์ที่จะทำให้เรียนรู้ได้มากที่สุด ในวิธีที่ได้กล่าวมาแล้ว
- _____ 3. มีความรู้ขั้นพื้นฐานเรื่องขบวนการเกี่ยวกับความทรงจำ และเมื่อถึงคราวที่จะนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ได้ ก็ใช้เช่น backward buildup และความสัมพันธ์ (association) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ทักษะได้อย่างรวดเร็ว

ง. แรงเสริม (Reinforcement)

- _____ 1. ชมเมื่อผู้เรียนทำได้ดี แต่ไม่ปล่อยให้คำชมเป็นไปอย่างอัตโนมัติไร้ความหมาย
- _____ 2. ให้ท้ายชั่วโมงเรียนเป็นการทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วในชั่วโมงเรียน เพื่อว่าผู้เรียนจะได้ประเมินความเข้าใจของตนเองในสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว
- _____ 3. มีข้อทดสอบที่ทำขึ้นอย่างมีแผน
- _____ 4. อธิบายระบบการให้คะแนนให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจน เพื่อว่าจะได้ไม่มีการคาดหวังที่เกิดจากการเข้าใจผิด

จ. พัฒนาการ (Development)

- _____ 1. ติดตามเทคนิคใหม่ ๆ ในการสอนภาษาอังกฤษโดยการเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ และอ่านบทความและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพ
- _____ 2. ตระหนักว่าในการนำเสนอบทเรียนนั้น ไม่ได้มีวิธีที่ถูกต้องอยู่วิธีเดียว มีการทดลองความคิดใหม่ ๆ เมื่อเวลาและสถานที่เหมาะสม
- _____ 3. ส่งผลการสอนผู้สอนภาษาอังกฤษคนอื่น ๆ เพื่อว่าจะได้เห็นแนวความคิดใหม่ ๆ และเปรียบเทียบแนวความคิดเหล่านั้นกับสไตล์การสอน ของตัวเอง ต้องการความคิดหลายอย่างเพื่อใช้ในการสอนเรื่องเดียว

III กิจกรรม (The Activity)

ก. ปฏิสัมพันธ์ (Interaction)

- _____ 1. จำกัดบทบาทของตนเองให้มีน้อยที่สุดในการดำเนินกิจกรรม
- _____ 2. จัดกิจกรรมให้เหมาะสมสำหรับ real interaction ระหว่างผู้เรียน
- _____ 3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด
- _____ 4. กิจกรรมสนับสนุนให้ผู้เรียนทดลองและร่วมกิจกรรมเองโดยไม่ต้องมีการกระตุ้นหรือบังคับ
- _____ 5. โดยทั่วไป กิจกรรมหันเหความสนใจของผู้เรียนออกจากตัวเอง (“self”) ไปยังกิจกรรม (“task”)

- _____ 6. จัดกิจกรรมเพื่อให้มีอัตราความสำเร็จสูง แต่ก็ให้มีความผิดพลาดบ้าง เพื่อว่ากิจกรรมนั้นจะได้ทำหาย
- _____ 7. ไม่ใส่ใจกับการแก้ที่ผิดมากจนเกินไป มุ่งสนใจสิ่งที่ผู้เรียนพูด (เนื้อหา)

ข. ภาษา (Language)

- _____ 1. จุกรรวมความสนใจอยู่ที่กิจกรรม
- _____ 2. เนื้อหาหรือทักษะที่สอน นำไปใช้นอกห้องเรียนได้สะดวก
- _____ 3. จัดกิจกรรมตามระดับความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนหรือให้ยากกว่าเล็กน้อย
- _____ 4. เนื้อหาของกิจกรรมไม่ยากซับซ้อนเกินไปสำหรับผู้เรียน
- _____ 5. ทำให้เนื้อหาของกิจกรรมเกี่ยวข้องและมีความหมายต่อโลกของผู้เรียน

เรียบเรียงจาก

“Teacher Self-Observation” by

Marry Ann Christison and

Sharon Bassano in

TESOL NEWS LETTER Vol. XVIII